

μάσκα τοῦ νεκροῦ τὸν ἐλκύει τόσον, ὅσον καὶ μία παρθένος μὲ τὸν νυμφικὸν τῆς στολισμὸν. Ἐν τούτοις ἐπιθυμῶν νὰ ζωγραφίσῃ τὰ πράγματα ὅπως εἶναι, χωρὶς ποιήσιν, χωρὶς μουσικὴν, χωρὶς ἓνα ὀρισμένον σκοπὸν, λησμονεῖ τὴν μεγάλην ἀποστολὴν τῆς Τέχνης καὶ μᾶς ἀφίνει ὅπως εἴμεθα καὶ πρὶν νὰ ἴδωμεν τὴν εἰκόνα.

Ἐὰν ὁ καλλιτέχνης διὰ τὴν ἰδικὴν του εὐχαρίστησιν, δὲν ἐξωγράφει τὰ σταφύλια, τὰ ὁποῖα ἐξαπατῶσι τὸ πτηνὸν ἢ τὰ παραπετάσματα τὰ ὁποῖα ἐξαπατῶσι τοὺς παρατηρητάς, θὰ ἦτο μᾶλλον ἓνας χειρῶναξ ἢ ἓνας ἐργάτης.

Δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ προσθέσῃ κανεὶς ὅτι ὁ ὁραλισμὸς εἶναι τὸ ἐπικερδέστερον, τὸ εὐκολώτερον ἐννοούμενον καὶ τὸ περισσότερον θαυμάζομενον εἶδος τῆς τέχνης ἀπὸ τοὺς ἀμορφώτους ἀνθρώπους. Διότι παρατηρήσατε εἰς μίαν Ἀκαδημίαν ποῖαι εἰκόνες θαυμάζονται περισσότερον. Μήπως «ὁ Πᾶν παῖζων μὲ τὸ φῶς τῆς Σελήνης» ἢ «τὸ Μυστήριον τῆς θαλάσσης» ἢ μία ὡραία

καὶ ἐκφραστικὴ προσωπογραφία; Ὁχι. Μία ματιὰ καὶ μερικαὶ παρατηρήσεις περὶ τοῦ πῶς ὁ καλλιτέχνης κατώρθωσε νὰ κοσμήσῃ τὴν εἰκόνα του μὲ τόσον ὡραίαν κορνίζαν, τῆς ἀρχοῦν καὶ ὁ κόσμος συνωθεῖται πρὸ τῆς εἰκόνος ἑνὸς ὑφάσματος ἐπὶ τοῦ ὁποίου εὐρίσκονται πέντε φουρκέτες τῆς κεφαλῆς, ἓνα χρυσὸ ὀσλόγι, ἓνα νταντελένιο μαξιλαράκι καὶ ἓνα βάζο τριανταφύλλων. Ἡ ὀφθαλμαπάτη εἶναι τόσον τελεία, ὥστε θέλει κανεὶς νὰ πάρῃ κάτι ἀπὸ αὐτὰ καὶ δὲν τὸ κάμνει μόνον διὰ νὰ μὴ σκανδαλίσῃ τὸ πλῆθος. Μὲ μίαν λέξιν ὅ,τι βλέπομεν εἶναι τόσον ἀληθινὸν ὥστε ἀμφιβάλλομεν ἂν εἶναι ζωγραφισμένον. Ὁ κόσμος σπρώχνεται ἐδῶ καὶ ἐκεῖ μὲ κίνδυνον νὰ σχίσῃ τὰ ῥοῦχά του μόνον καὶ μόνον διὰ νὰ ἴδῃ αὐτὴν τὴν θαυμαστὴν εἰκόνα τὴν τόσον ἀληθινὴν, τὴν τόσον εὐνόητον, τὴν τόσον ἀντικαλλιτεχνικὴν. Καὶ ἡ εἰκὼν ἐκτελεῖται πρὶν ἀκόμη τελειώσει ἡ πρώτη ἡμέρα τῆς ἐκθέσεως καὶ ὁ καλλιτέχνης τῆς ἀγοράζει ἓνα αὐτοκίνητον καὶ γίνε-

Ἀπὸ τὴν Ἐκθεσὶν τῆς Ῥώμης

Τὸ περίπτερον τοῦ Marche
(Ἐν τῇ Ἐθνογραφικῇ Ἐκθέσει)